JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PHILIPPE LÉGER
11 päivänä heinäkuuta 2002 [1]

1. Nyt käsiteltävänä olevalla kanteella, joka perustuu EY 230 artiklan säännöksiin, Alankomaiden kuningaskunta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa komission 23.2.2000 tekemän lopullisen päätöksen K(2000) 485, jossa eräässä yksittäistapauksessa todetaan, että tuontitullien peruuttamishakemusta ei tietyn summan osalta voida ottaa tutkittavaksi ja että tuontitullien peruuttamishakemus on toisen summan osalta perusteeton. [2]

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

A *Asetuksen N:o 2913/92 nyt käsiteltävänä olevan asian kannalta olennaiset säännökset*

3. Asetuksella N:o 2913/92 [3] kootaan yhteen koodeksiin yhteisön tullilainsäädäntö, joka aiemmin sisältyi useisiin yhteisön asetuksiin ja direktiiveihin. Sen tarkoituksena on muun muassa muuttaa voimassa olevaa tullilainsäädäntöä sen yhtenäistämiseksi ja yksinkertaistamiseksi sekä tiettyjen siinä aiemmin olleiden puutteiden korjaamiseksi. Näin saadaan aikaan täydellinen alaa koskeva yhteisön lainsäädäntö. [4]

2. Nyt käsiteltävänä oleva asia koskee tuotteita, joihin sovelletaan sisäisen jalostusmenettelyn mukaista tullimenettelyä.

4. Tullikoodeksin 114 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että sisäisessä

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — Jäljempänä valituksenalainen päätös (päätöstä ei ole julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä).

3 — Yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annettu neuvoston asetus (EYVL L 302, s. 1, jäljempänä tullikoodeksi).

4 — Ks. ensimmäinen ja toinen perustelukappale.

jalostusmenettelyssä seuraavia tavaroita voidaan käyttää yhteisön tullialueella yhden tai useamman jalostustoiminnon kohdistamiseksi niihin. Tällaisia tavaroita voivat olla muun muassa yhteisön tullialueelta jalostettuina tuotteina jälleenvietäviksi tarkoitetut muut kuin yhteisötavarat, jolloin näihin ei sovelleta tuontitulleja.

5. Tullikoodeksin 114 artiklan 2 kohdan c alakohdan toisen luetelmakohdan mukaan jalostustoimintoihin kuuluu tavaroiden valmistus.

6. Tullikoodeksin 114 artiklan 2 kohdan d alakohdassa säädetään, että jalostettuja tuotteita ovat kaikki jalostustoiminnoista saatavat tuotteet.

7. Tullikoodeksin 114 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti vastaavia tavaroita ovat yhteisötavarat, joita käytetään tuontitavaroiden sijasta jalostettujen tuotteiden valmistuksessa.

8. Tullikoodeksin 115 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1 Jos 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät — — tulliviranomaisten on sallittava:

a) jalostettujen tuotteiden valmistaminen vastaavista tavaroista;

b) vastaavista tavaroista valmistettujen jalostettujen tuotteiden vienti yhteisöstä ennen tuontitavaroiden maahantuontia.

2 Vastaavien tavaroiden on oltava samaa laatua ja ominaisuuksiltaan samanlaisia kuin tuontitavaroiden. — — erityistapauksissa voidaan vastaavien tavaroiden kuitenkin sallia olevan pidemmälle valmistettuja kuin tuontitavaroiden.

3 Sovellettaessa 1 kohtaa tuontitavaroita pidetään tullitarkoituksissa vastaavina

tavaroina ja vastaavia tavaroita tuontitavaroina."

9. Tullikoodeksin 220 artiklassa otetaan huomioon mahdollinen tullivelan kirjaaminen tileihin jälkikäteen. Tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan lukuun ottamatta eräitä tuossa säännöksessä määriteltyjä tapauksia, tullivelan tileihin kirjaaminen ei tapahdu jälkikäteen, jos "lain mukaan kannettavien tullien määrät ovat jääneet kirjaamatta tileihin tulliviranomaisten erehdyksen vuoksi, jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä noudattanut velan maksamisesta vastuussa ollut ei ole voinut kohtuudella havaita".

10. Tulikoodeksin 221 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1 Tullien määrä on aiheellisella tavalla annettava velalliselle tiedoksi heti, kun se on kirjattu tileihin.

— —

3 Tiedoksiantoa ei voida toimittaa velalliselle enää, kun kolmen vuoden määräaika on kulunut siitä päivästä, jona tullivelka on syntynyt. Jos tulliviranomaiset eivät kuitenkaan ole voineet tarkasti määrittää lain mukaan kannettavaa tullien määrää sellaisen tapahtuman vuoksi, joka voi johtaa rikosoikeudenkäyntiin, tiedoksianto toimitetaan kolmen vuoden määräajan päätyttyä, jos voimassa olevat säännökset sen sallivat."

11. Tullikoodeksin 235 artiklan b alakohdassa määritellään käsite "tullien peruuttaminen".

12. Tuon säännöksen mukaisesti "tullien peruuttamisella" tarkoitetaan "joko päätöstä, jolla tullivelka jätetään kokonaan tai osittain kantamatta, taikka päätöstä, jolla maksamaton tileihin kirjattu tuonti- tai vientitullien määrä mitätöidään kokonaan tai osittain".

13. Tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa säädetään, että tuontitullit voidaan peruuttaa tilanteissa, jotka "johtuvat olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin". Peruuttamiselle voidaan asettaa erityisehtoja.

14. Tullikoodeksin 239 artiklan 2 kohdassa säädetään, että "tullit on peruutettava 1 kohdassa tarkoitetuista syistä hakemuksesta, joka on esitettävä kyseiselle tullitoimipaikalle 12 kuukauden määräajassa siitä päivästä, jona tullit on annettu tiedoksi velalliselle".

B *Asetuksen N:o 2454/93 nyt käsiteltävänä olevan asian kannalta olennaiset säännökset*

15. Asetus N:o 2454/93 [5] on soveltamisasetus, jolla pyritään kokoamaan yhteen asetukseen yhteisön tullioikeuden soveltamista koskevat säännökset, jotka tuohon saakka sisältyivät useisiin yhteisön asetuksiin ja säännöksiin. Asetuksen tarkoituksena on muun muassa tehdä näihin sääntöihin muutoksia niiden mukauttamiseksi tullikoodeksin säännöksiin ja laajentaa niiden soveltamisalaa tullikoodeksin laajan soveltamisalan huomioonottamiseksi sekä täsmentää tiettyjä sääntöjä paremman oikeusvarmuuden saavuttamiseksi niitä sovellettaessa. Nämä muutokset koskevat pääasiassa tullivelasta annettuja säännöksiä. [6]

16. Soveltamisasetuksen 549 artiklassa määritellään sisäisen jalostusmenettelyn yhteydessä käytetyt tärkeimmät käsitteet.

17. Soveltamisasetuksen 549 artiklan g alakohdassa tarkoitetaan:

"*korvaamisella vastaavilla tavaroilla*: järjestelmää, joka mahdollistaa — — jalostettujen tuotteiden tuottamisen vastaavista tavaroista, joiden on täytettävä 569 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset". [7]

18. Soveltamisasetuksen 589 artikla koskee hyvityskoron maksamista. Siinä säädetään seuraavaa:

"1. Jalostetuista tuotteista tai samassa tilassa olevista tavaroista [8] syntyvän tullivelan osalta on kannettavista tuontitulleista maksettava hyvityskorkoa.

2. Edellä 1 kohtaa ei sovelleta, jos:

— —

5 — Tietyistä [tullikoodeksista] annetun neuvoston asetuksen soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä heinäkuuta 1993 annettu komission asetus (EYVL L 253, s. 1, jäljempänä soveltamisasetus).

6 — Ks. toinen ja kolmas perustelukappale.

7 — Tässä säännöksessä säädetään, että "korvaaminen vastaavilla tavaroilla edellyttää, että vastaavien tavaroiden on kuuluttava samaan yhdistetyn nimikkeistön koodin kahdeksannumeroiseen alanimikkeeseen, niiden kaupallisen laadun ja teknisten ominaisuuksien on oltava samat kuin tuontitavaroilla".

8 — Tullikoodeksin 84 artiklan 3 kohdan mukaisesti muuttumattomilla tavaroilla tarkoitetaan "tuontitavaroita, joita ei sisäisessä jalostuksessa — — ole millään tavoin valmistettu — — ".

— luvanhaltija pyytää vapaaseen liikkeeseen luovutusta [9] ja todistaa, että erityisolosuhteiden johdosta, jotka eivät aiheudu luvanhaltijan laiminlyönnistä tai vilpillisestä menettelystä, aiotun viennin toteuttaminen on mahdotonta tai taloudellisesti mahdotonta luvanhaltijan olettamissa ja lupaa haettaessa asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa.

3. Edellä 2 kohdan viidennen luetelmakohdan säännöksen soveltamista koskeva hakemus on osoitettava luvan antaneen jäsenvaltion tulliviranomaisille. Hakemus voidaan vastaanottaa ainoastaan, jos siihen on liitetty kaikki esitetyn tapauksen tutkimiseen tarvittavat todistusasiakirjat."

19. Soveltamisasetuksen 589 artiklan 3 kohdassa tarkennetaan, että mikäli määrätty summa ylitetään, tulliviranomaisten, jotka aikovat hyväksyä esitetyn hakemuksen, on toimitettava komissiolle hakemus ja kaikki siihen liittyvät asiapaperit. Komissio vahvistaa näiden asiakirjojen vastaanoton kahden kuukauden kuluessa. Jos komissio ei ole esittänyt väitettä jäsenvaltiolle kahden kuukauden kuluessa vastaanottoilmoituksesta, jäsenvaltio ei sovella hyvityskorkoa koskevia säännöksiä.

9 — Tullikoodeksin 79 artiklan mukaisesti "muiden kuin yhteisötavaroiden luovutus vapaaseen liikkeeseen antaa niille yhteisötavaroiden tullioikeudellisen aseman".

20. Soveltamisasetuksen 905, 907 ja 908 artikla koskee komission tekemää päätöstä jäsenvaltion esittämästä tullikoodeksin 239 artiklan mukaisesta tuontitullien peruuttamishakemuksesta.

21. Soveltamisasetuksen 905 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos koodeksin 239 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtyä palautus- tai peruutushakemusta käsittelevä päätöksen tekevä tulliviranomainen ei voi 899 artiklan perusteella tehdä päätöstä ja jos hakemukseen on liitetty todisteita erityistilanteesta, joka johtuu muista kuin asianomaisen vilpillistä menettelyä tai ilmeistä välinpitämättömyyttä osoittavista olosuhteista, jäsenvaltion, johon mainittu viranomainen kuuluu, on lähetettävä tapaus komissiolle ratkaistavaksi 906—909 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen."

22. Soveltamisasetuksen 905 artiklan 2 kohdan mukaisesti komissio voi pyytää lisätietoja, jos jäsenvaltion toimittamat tiedot osoittautuvat riittämättömiksi siihen, että komissio voisi ratkaista käsiteltävänään olevan asian tietoisena kaikista siihen vaikuttavista seikoista.

23. Soveltamisasetuksen 907 artiklan mukaan komissio tekee tämän jälkeen päätöksen, jolla vahvistetaan joko se, että tutkittu erityistilanne oikeuttaa peruutuksen myöntämiseen tai ettei se oikeuta siihen.

24. Soveltamisasetuksen 908 artiklan 2 kohdassa säädetään, että päätöksen tekevä viranomainen tekee ratkaisunsa sille esitetyn hakemuksen osalta komission päätöksen perusteella.

II Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

25. Alankomaiden oikeuden mukaan perustetulla yhtiöllä Cargill BV:llä, [10] joka valmistaa tärkkelystä ja glukoosisiirappia, on lupa sisäiseen jalostukseen. Tämän luvan nojalla se voi tuoda maissia kolmannesta maasta ilman tulleja edellyttäen, että maissista valmistetaan glukoosia, joka on pääasiallinen jalostettu tuote, [11] sekä eräitä muita toissijaisia jalostettuja tuotteita. [12] Tuon luvan sisällön mukaisesti Cargillin tulee muiden velvollisuuksien ohella viedä nämä tuotteet yhteisön tullialueen ulkopuolelle valmistustoimenpiteiden jälkeen.

26. Vuosina 1992—1994 Cargill asetti 65 000 tonnia maissia sisäisen jalostusmenettelyn mukaiseen tullimenettelyyn.

27. Cargillille myönnetyn sisäistä jalostusmenettelyä koskevan luvan nojalla se voi käyttää vientiin tarkoitetun glukoosin valmistuksessa tuotua maissia vastaavaa yhteisötavaraa, ja soveltaa ennakkovientimenettelyä.

28. Alankomaiden maatalous-, luonnonvara-, ja kalastusministeriön yleinen tarkastusvirasto havaitsi vuosina 1994 ja 1995 suorittamissaan tarkastuksissa, että Cargillin viemää pääasiallista jalostettua tuotetta ei ollut kokonaisuudessaan valmistettu tuodusta maissista, vaan 25 prosenttisesti tuodusta maissista ja 75 prosenttisesti yhteisöstä peräisin olevasta vehnästä. Näitä kahta tuotetta ei ole luokiteltu samaan tariffinimikkeistöön yhdistetyn nimikkeistön koodissa.

10 — Jäljempänä Cargill.

11 — Soveltamisasetuksen 549 artiklan a alakohdan mukaisesti "'pääasiallisella jalostetulla tuotteella' [tarkoitetaan] jalostettua tuotetta, joiden tuottamista varten sisäinen jalostusmenettely myönnetään".

12 — Soveltamisasetuksen 549 artiklan b alakohdan mukaisesti "'toissijaisella jalostetulla tuotteella' [tarkoitetaan] jalostustoiminnoissa väistämättä syntyvää muuta jalostettua tuotetta kuin pääasiallista jalostettua tuotetta". Tässä tapauksessa kyseessä ovat tärkkelyksen valmistuksen jätetuotteet, joita koskee yhdistetyn nimikkeistön koodi 2303 10 11 ja maissitärkkelyksestä tehty kasvirehu, jota koskee yhdistetyn nimikkeistön koodi 2303 10 19.

29. Näiden tarkastusten johdosta Alankomaiden viranomaiset tiedustelivat komissiolta, hyväksyisikö se tuodun maissin ja yhteisöstä peräisin olevan vehnän olevan toisiaan vastaavia. Komissio vastasi 23.11.1995, että se ei voinut hyväksyä tällaista vastaavuutta, viitaten erityisesti näiden kahden tuotteen välisiin tariffisuojan eroavaisuuksiin.

30. Komissio pyysi 18.11.1996 Alankomaiden viranomaisia selvittämään kaikki Cargillia koskevat sisäiseen jalostusmenettelyyn suoritetut asettamiset vuosina 1992—1995, ja ilmoittamaan sille uudestaan havainnot säännönvastaisuuksista tai petoksista.

31. Alankomaiden toimivaltaiset viranomaiset päätyivät tutkimuksen jälkeen lopputulokseen, että ainoastaan osaa sisäisen jalostusmenettelyn puitteissa viedyistä pääasiallisista jalostetuista tuotteista voitiin pitää tuodusta maissista valmistettuna. Ne katsoivat näin ollen, että vuosina 1992—1994 sisäiseen jalostusmenettelyyn asetettujen 48 400 tavaratonnin osalta Cargill ei ollut noudattanut sille sisäisestä jalostusmenettelystä johtuvia velvollisuuksia.

32. Alankomaiden viranomaiset vaativat 3.12.1996 Cargillia maksamaan tullivelan, joka oli määrältään 17 491 244,45 NLG, joka vastasi tuontitullien määrää korotettuna hyvityskorolla. Tämä summa vastaa tullivelkaa, joka oli syntynyt Cargillin sovellettua virheellisesti sisäistä jalostusmenettelyä koskevia säännöksiä vuosina 1992—1994.

33. Cargill vastusti tämän tullivelan määräämistä. Se vaati muun muassa toimivaltaisia kansallisia viranomaisia keskeyttämään tämän tullivelan perimisen koska velan määrästä oli asetettu vakuus. Tämä vaatimus hyväksyttiin.

34. Cargill esitti 2.12.1997 Alankomaiden toimivaltaisille viranomaisille tuontitullien peruuttamishakemuksen.

35. Alankomaiden hallitus toimitti tämän hakemuksen 22.4.1999 komissiolle. Komissio teki tämän hakemuksen johdosta valituksenalaisen päätöksen.

III Valituksenalainen päätös, kanne ja asianosaisten vaatimukset

A *Valituksenalainen päätös*

36. Valituksenalaisessa päätöksessä komissio toteaa ensinnäkin, että tuontitullien peruuttamishakemusta ei voida ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin se koskee soveltamisasetuksen 589 artiklan nojalla maksettavaa hyvityskorkoa, joka on määrältään 732 093,78 NLG. Komission mukaan hyvityskorko ei ole erottamaton osa tullivelkaa. Tämän seurauksena se katsoo, että sen ei tule ottaa kantaa tähän kysymykseen vaan sitä koskevan ratkaisun voivat tehdä ainoastaan toimivaltaiset kansalliset viranomaiset.

37. Toiseksi komissio katsoo, että edellä mainittua peruuttamishakemusta ei voida ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin se koskee ennen 3.12.1993 suoritettuihin tuonteihin liittyviä tulleja. Komission mukaan nämä tullit ovat tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdan mukaisesti vanhentuneet eikä niitä voida enää vaatia asianosaiselta yhtiöltä. Tässä tapauksessa kyseessä oleva määrä on 15 679 301,49 NLG.

38. Kolmanneksi komissio katsoo, että tuontitullien peruuttamishakemus on perusteeton siltä osin kuin se koskee sellaisten tullien määrää, jotka eivät perustu vanhentuneeseen tullivelkaan. Komissio toteaa, että Cargillin noudattama menettely ei ollut voimassa olleiden oikeudellisten säännösten eikä sille myönnetyn sisäistä jalostusmenettelyä koskevan luvan sisällön mukaista. Yhteisöstä peräisin olevaa vehnää ei voitu käyttää vastaavilla tavaroilla korvaamisessa sellaisen sisäistä jalostusmenettelyä koskevan luvan yhteydessä, joka koski glukoosin valmistusta maissista.

39. Komissio myöntää, että lukuun ottamatta tavaroita, joita myönnetyn luvan puitteissa voitiin käyttää korvaamisessa vastaavilla tavaroilla, asiaan liittyviä eri tullisäännöksiä on noudatettu. Se toteaa niin ikään, että useiden vuosien kuluessa ja merkittävien tavaramäärien osalta, toimivaltaiset tulliviranomaiset eivät ole riitauttaneet Cargillin noudattamaa menettelyä. Komissio katsoo näin ollen, että olosuhteet kokonaisuudessaan ovat sen luontoisia, että ne luovat tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetun erityisen tilanteen. Se huomauttaa kuitenkin, että tällaisen tilanteen johdosta tuontitullit voidaan peruuttaa ainoastaan, mikäli asianomainen ei ole syyllistynyt vilpilliseen menettelyyn eikä ilmeiseen laiminlyöntiin.

40. Komissio huomauttaa, että vaikka Cargill ei ole menetellyt mitenkään vilpillisesti, se on sitä vastoin syyllistynyt ilmeiseen laiminlyöntiin.

B *Valitus ja asianosaisten vaatimukset*

41. Alankomaiden kuningaskunnan kanne rekisteröitiin yhteisöjen tuomioistuimessa 27.4.2000.

42. Alankomaiden kuningaskunta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin:

— kumoaa valituksenalaisen päätöksen

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

43. Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin:

— hylkää kanteen

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

IV Alankomaiden hallituksen esittämät kanneperusteet

44. Kanteensa tueksi Alankomaiden hallitus esittää kuusi kanneperustetta, jotka on koottu kolmeen vaatimukseen:

— ensinnäkin valituksenalaisella päätöksellä rikotaan soveltamisasetuksen 589 artiklaa tai toissijaisesti EY 253 artiklassa määrättyä perusteluvelvollisuutta siltä osin kuin valituksenalaisessa päätöksessä jätetään tutkimatta peruuttamishakemus hyvityskorkojen osalta

— toiseksi valituksenalaisella päätöksellä rikotaan tullikoodeksin 221 artiklaa siltä osin kuin valituksenalaisessa päätöksessä osa edellä mainitusta hakemuksesta jätetään tutkimatta vanhentumisen takia

— kolmanneksi valituksenalaisella tuomiolla rikotaan tullikoodeksin 239 artiklaa ja soveltamisasetuksen 905 artiklaa, suhteellisuusperiaatetta sekä lopuksi EY 253 artiklassa määrättyä perusteluvelvollisuutta.

V Ensimmäinen vaatimus, joka koskee hyvityskorkojen peruuttamishakemuksen tutkimatta jättämistä

45. Tämän vaatimuksen tueksi Alankomaiden hallitus esittää kaksi kanneperustetta. Ensisijaisesti se esittää, että jättäessään tutkimatta hyvityskorkojen peruuttamishakemuksen komissio on rikkonut soveltamisasetuksen 589 artiklan säännöksiä. Toissijaisesti se väittää, että komissio on rikkonut EY 253 artiklassa säädettyjä velvollisuuksia.

Perusteluvelvollisuuden rikkominen

46. Alankomaiden hallitus moittii komissiota siitä, että se ei ole noudattanut perusteluun liittyviä muodollisia vaatimuksia. Sen mukaan valituksenalaisesta päätöksestä ei voi päätellä syitä, joiden vuoksi komissio katsoi, että hyvityskorkoa koskeva osa tullien peruuttamishakemuksesta tuli jättää tutkimatta.

47. EY 253 artiklassa määrätyn perusteluvelvollisuuden osalta yhteisöjen tuomioistuin on asettanut seuraavat periaatteet. [13]

48. Perustelun on oltava säädöksen tai toimenpiteen luonteen mukainen, ja siitä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tehneen toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että yhteisöjen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden. Perusteluvaatimusta on arvioitava muun muassa toimenpiteen sisällön ja sen intressin perusteella, joka niillä, joille päätös on osoitettu tai joita se koskee, voi olla saadakseen selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, sillä tutkittaessa sitä, täyttävätkö päätöksen perustelut EY 253 artiklan vaatimukset, on otettava huomioon päätöksen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt.

49. Valituksenalaisen päätöksen 14 kohdassa komissio totesi seuraavaa:

"Alankomaiden viranomaisten komissiolle edellä mainitulla 22.4.1999 päivätyllä kir-

13 — Ks. yhdistetyt asiat 296/82 ja 318/82, Alankomaat ja Leeuwarder Papierwarenfabriek v. komissio, tuomio 13.3.1985 (Kok. 1985, s. 809, Kok. Ep. VIII, s. 107, 19 kohta); asia C-350/88, Delacre ym. v. komissio, tuomio 14.2.1990 (Kok. 1990, s. I-395, 15 ja 16 kohta); asia C-367/97 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998 (Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta) ja asia C-265/97 P, VBA v. Florimex ym., tuomio 30.3.2000 (Kok. 2000, s. I-2061, 93 kohta).

jeellä osoittama peruuttamishakemus koskee 17 491 244,45 NLG:n suuruista summaa. Tämä määrä sisältää asetuksen (ETY) N:o 2228/91 [14] 62 artiklan ja [soveltamisasetuksen] 589 artiklan nojalla maksettavia hyvityskorkoja (732 093,78 NLG). Nämä hyvityskorot ovat kansallisten oikeussääntöjen sääntelemää taloudellista verotusta, eivätkä ne ole osa tullivelkaa, eikä komissio voi näin ollen ratkaista niiden mahdollista peruuttamista. Tämän ratkaiseminen kuuluu kansallisille viranomaisille. Peruuttamishakemus jätetään siis tutkimatta niiltä osin kuin se koskee hyvityskorkoja."

50. Valituksenalaisen päätöksen 14 kohdasta käy ilmi, että komissio on esittänyt lyhyesti mutta selkeästi ne tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joiden perusteella se katsoi, että verovelkaan perustuvien hyvityskorkojen peruuttamishakemus tuli jättää tutkimatta.

51. Tosiseikkojen osalta komissio tarkensi, että peruuttamishakemus koski hyvityskorkoja, joiden määrä oli 732 093,78 NLG, ja jotka johtuivat tullivelasta, joka perustui sisäisen jalostusmenettelyn mukaiseen tullimenettelyyn.

14 — Tietyistä sisäisestä jalostusmenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 1999/85 soveltamista koskevista säännöksistä 26 päivänä kesäkuuta 1991 annettu komission asetus (EYVL L 210, s. 1). Tämä teksti on kumottu ja korvattu soveltamisasetuksen 589 artiklalla.

52. Oikeusseikkojen suhteen komissio selvitti, että nämä hyvityskorot tuli luokitella taloudelliseksi verotukseksi. Tämän vuoksi ne kuuluvat kansallisten oikeussääntöjen soveltamisalaan, eivätkä ole osa tullivelkaa. Komissio katsoi tästä syystä, että tuon hakemuksen hyväksyttävyyden arviointi kuului kansallisille viranomaisille.

53. Pitää paikkansa, että komissio ei ilmoittanut muodollisesti niitä oikeudellisia tekstejä, joihin sen harkinta perustui. On kuitenkin korostettava, että tämä päätös on osoitettu kansallisille tulliviranomaisille. Johtuen valituksenalaisen päätöksen osoittamisesta erityisille vastaanottajille, muodollisen viittauksen puuttuminen oikeudellisiin teksteihin, joiden perusteellä komissio suoritti harkintansa, ei mielestäni ole sen luonteinen seikka, että se estäisi tuota vastaanottajaa ymmärtämästä komission oikeudellista päättelyä. Valituksenalainen päätös on osoitettu kansallisille tulliviranomaisille eli asiasta täydellisesti perillä oleville ammattilaisille, jotka ovat muun lisäksi asiassa yleisesti toimivaltaisia viranomaisia.

54. Tämän seurauksena katson, että valituksenalainen päätös täyttää EY 253 artiklan vaatimukset. Tämän artiklan rikkomiseen perustuva kanneperuste tulee siten hylätä.

Soveltamisasetuksen 589 artiklan rikkominen

55. Alankomaiden hallitus väittää, että soveltamisasetuksen 589 artiklan 1 kohdan sanamuodosta seuraa, että hyvityskoron tulee katsoa olevan tullikoodeksin tarkoittamaa "tullivelkaa". Se korostaa, että soveltamisasetuksen 589 artiklan 3 kohdan nojalla tulliviranomaisten tulee tietyissä olosuhteissa toimittaa hyvityskorkojen peruuttamishakemus komissiolle. Alankomaiden hallituksen mukaan näistä säännöksistä seuraa, että komissio ei voi kieltäytyä ratkaisemasta hyvityskorkojen peruuttamishakemusta.

56. On muistettava, että soveltamisasetuksen 589 artiklan 1 kohdan mukaisesti kaikesta tullivelasta on maksettava hyvityskorkoa. Tuon asetuksen 589 artiklan 2 kohdassa mainitaan poikkeukset koron maksuvelvollisuutta koskevaan periaatteeseen. Soveltamisasetuksen 589 artiklan 3 kohdassa säädetään menettely, jota tulee noudattaa, jotta tuon asetuksen 589 artiklan 2 kohdan säännöksiä voidaan soveltaa.

57. Soveltamisasetuksen 589 artiklan 1 kohdan sanamuodosta seuraa, että hyvityskorkoa ei voida erottaa tullivelasta. Tämän säännöksen mukaisesti "jalostetuista tuotteista — — syntyvän tullivelan osalta *on* kannettavista tuontitulleista *maksettava*[15] hyvityskorkoa". Verbin "on maksettava" merkityksestä voidaan päätellä, että hyvityskorko on kiinteästi yhteydessä tullivelkaan. Se on maksettava vain, jos tullivelka on maksettava. Näin ollen mikäli tullivelan osalta tehdään tullikoodeksin 235 artiklan b kohdan mukainen peruuttamispäätös, tähän tullivelkaan perustuvat hyvityskorot eivät tule maksettaviksi.

58. Edellä esitetystä seuraa, että mikäli asiassa ei ole esitetty pääasiallista hakemusta, joka koskee tullivelan peruuttamista, tuosta velasta johtuvien hyvityskorkojen peruuttamishakemusta ei voida tutkia.

59. Tähän periaatteeseen on kuitenkin olemassa poikkeuksia. Soveltamisasetuksen 589 artiklan 3 kohdan mukaisesti komissio voi eräissä olosuhteissa ratkaista hyvityskorkojen peruuttamishakemuksen.

60. Soveltamisasetuksen 589 artiklan 2 kohdassa säädetään, että poikkeukset periaatteeseen hyvityskoron maksamisesta

15 — Kursivointi tässä.

koskevat pääosin tilanteita, joissa tavaroita tai jalostettuja tuotteita *luovutetaan vapaaseen liikkeeseen.*

61. EY 24 artiklan mukaisesti "kolmansista maista tulevien tuotteiden katsotaan olevan jäsenvaltiossa vapaassa vaihdannassa, jos tuontimuodollisuuksia on noudatettu ja tuotteista on tässä jäsenvaltiossa kannettu niistä menevät tullit tai vaikutukseltaan vastaavat maksut eikä näitä tulleja tai maksuja ole kokonaan tai osittain palautettu". Tullikoodeksin 79 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti muiden kuin yhteisötavaroiden luovutus vapaaseen liikkeeseen antaa niille yhteisötavaroiden tullioikeudellisen aseman. Tullikoodeksin 79 artiklan toisessa kohdassa täsmennetään, että tämä tullimenettely "sisältää kauppapoliittisten toimenpiteiden soveltamisen,[16] muiden tavaran maahantuontia koskevien muodollisuuksien suorittamisen sekä lain mukaan kannettavien tullien kantamisen".

62. Soveltamisasetuksen 589 artiklan 3 kohdan kolmannessa alakohdassa täsmennetään, että komission toimivalta ratkaista hakemus hyvityskorkojen maksamatta jättämiseksi on tiukasti rajattu tilanteeseen, jossa kyseisessä 3 kohdassa määritellyn summan ylittyessä kansalliset tulliviranomaiset aikovat hyväksyä hakemuksen, joka on esitetty soveltamisasetuksen 589 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tilanteen nojalla, eli mikäli tavaroita tai jalostettuja tuotteita luovutetaan vapaaseen liikkeeseen.

63. Tässä tapauksessa asiakirja-aineistosta käy kuitenkin ilmi, että Cargillin tuomaa maissia ei ole luovutettu vapaaseen liikkeeseen vaan siihen sovelletaan sisäisen jalostusmenettelyn mukaista tullimenettelyä.

64. Asiassa ei ole kiistetty, että Cargillin tuoma maissi on jälleenviety yhteisön alueen ulkopuolelle sen jälkeen, kun siitä on valmistettu glukoosia, ja että mitään tulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja ei ole kannettu yhdessäkään jäsenvaltiossa tuotaessa maissi yhteisön tullialueelle. Koska kyseessä olevia jalostettuja tuotteita ei ole luovutettu vapaaseen liikkeeseen, niihin ei sovelleta soveltamisasetuksen 589 artiklan säännöksiä.

65. Ottaen huomioon edellä esitetyn katson, että komissio ei voinut soveltamisasetuksen 589 artiklan 3 kohdan perusteella ratkaista Cargillin Alankomaiden tulliviranomaisille esittämää hakemusta hyvityskorkojen maksamatta jättämiseksi.

16 — Soveltamisasetuksen 1 artiklan 7 kohdan mukaan "kauppapoliittisilla toimenpiteillä" tarkoitetaan muita toimenpiteitä kuin tariffitoimenpiteitä, jotka on vahvistettu yhteisen kauppapolitiikan mukaisesti, tavaroiden tuontiin ja vientiin sovellettavilla yhteisön säännöksillä, kuten valvonta- tai suojatoimenpiteitä, määrällisiä rajoituksia tai rajoja sekä tuonti- tai vientikieltoja.

Komissio on näin ollen toiminut oikein jättäessään tutkimatta hyvityskorkojen maksamatta jättämiseksi tehdyn hakemuksen, joka perustui soveltamisasetuksen 589 artiklan 1 ja 3 kohdan säännöksiin.

66. Täyden kuvan antamiseksi on korostettava, että kansallisilla viranomaisilla on yleinen toimivalta tullisäännöksiin liittyvissä yksittäispäätöksissä. Tällä alalla komissiolle on myönnetty erityistoimivalta, joka on täsmällisesti määritelty tullikoodeksissa ja soveltamisasetuksessa.

67. Tullikoodeksin 4 artiklan 3 kohdassa säädetään, että tulliviranomaisilla [17] tarkoitetaan viranomaisia, jotka ovat toimivaltaisia soveltamaan muun muassa tullilainsäädäntöä. Tässä ominaisuudessa niillä on periaatteessa yleinen toimivalta asioissa, jotka koskevat sen valvontaa ja tarkastusta, että yksityishenkilöt, luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt soveltavat oikein tätä säännöstöä.

68. Tullikoodeksin 6 artiklan mukaisesti yksittäispäätöksiä koskevat hakemukset tulee osoittaa tulliviranomaisille.

69. Oikeudellisen perustan puuttuessa komission ei tule ratkaista hyvityskorkojen maksamatta jättämiseksi tehtyä hakemusta.

70. Tämän seurauksena kanneperuste, joka perustuu soveltamisasetuksen 589 artiklan rikkomiseen, tulee hylätä.

VI Toinen vaatimus, joka koskee tullikoodeksin 221 artiklan rikkomista

71. Alankomaiden hallitus katsoo, että komissio on harkinnut kansallisilta viranomaisilta peräisin olevan tullivelan tiedoksiannon [18] laillisuutta. Sen mukaan komissio ei voi rikkomatta tullikoodeksin 221 artiklan säännöksiä ja asiaa sääntéleviä periaatteita korvata kansallisten viranomaisten harkintaa omallaan. Alankomaiden hallituksen mukaan kansalliset viranomaiset ovat lisäksi nimenomaisesti ilmaisseet komissiolle, että kysymys vanhentumisesta oli osa toimivaltaisten viranomaisten ja Cargillin välistä oikeusriitaa.

72. Komissio myöntää, että sen ei tule harkita sitä, onko tullivelka vanhentunut,

17 — Nämä ovat väistämättä kansallisia viranomaisia.

18 — Tullivelan tiedoksiannossa toimivaltaiset tulliviranomaiset ilmoittavat velalliselle kannettavien tullien määrän noudattaen tullikoodeksissa säädettyjä muodollisuuksia.

mutta perustelee kieltäytymistään tutkia ennen 3.12.1993 syntyneen tullivelan peruuttamishakemusta sillä seikalla, että Alankomaiden viranomaisten toimittamista asiakirjoista käy ilmi, että nämä tullivelat ovat selkeästi vanhentuneita. Komissio väittää muun muassa, että tullivelan peruuttamismenettelyssä asian saattaminen komission ratkaistavaksi edellyttää sitä, että tullivelka voidaan *todellisesti* periä. Niinpä, jos tullivelka on selkeästi vanhentunut, sitä ei voida enää todellisesti periä. Näin ollen peruuttamishakemusta ei voida ottaa tutkittavaksi.

73. Ensinnäkin on muistettava, että EY 230 artiklan mukaisen kumoamiskanteen yhteydessä yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on ainoastaan sen tarkastaminen, ovatko kanteen tueksi esitetyt perusteet perusteltuja. Sen tehtävänä ei ole korvata omalla harkinnallaan riidanalaisen päätöksen tekijän harkintaa tai antaa ohjeita yhteisöjen toimielimille.

74. Lisäksi, kuten olemme nähneet,[19] kansallisilla viranomaisilla on yleinen toimivalta tullisäännöksiin liittyvissä yksittäispäätöksissä. Komissiolle on myönnetty tällä alalla erityistoimivalta, joka on täsmällisesti määritelty tullikoodeksissa ja soveltamisasetuksessa.

19 — Tämän ratkaisuehdotuksen 58—61 kohta.

75. Kuten Alankomaiden kuningaskuntakin, olen sitä mieltä, että komissio on ylittänyt toimivaltansa jättäessään tutkimatta peruuttamishakemuksen siltä osin kuin se oli vanhentunut.

76. Tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä säädetään nimenomaisesti, että jos tulliviranomaiset eivät ole voineet tarkasti määrittää lain mukaan kannettavaa tullien määrää sellaisen tapahtuman vuoksi, joka voi johtaa rikosoikeudenkäyntiin, nämä viranomaiset voivat toimittaa tiedoksiannon tullivelan velalliselle tuon 221 artiklan 1 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä (kolmen vuoden määräaika alkaen päivästä, jolloin tuo verovelka syntyi). Tästä säännöksestä seuraa, että rikosoikeudellisten viranomaisten väliintulolla voi olla vaikutusta tullivelan vanhenemiseen. Vanhenemiseen ja erityisesti mahdollisuuteen sen keskeyttämiseksi sekä tapaan, jolla tämä keskeyttäminen voi mahdollisesti tapahtua, sovelletaan yksinomaan kansallisia oikeussääntöjä ja kansallisen tuomioistuimen harkintavaltaa. Niinpä ainoastaan kansallinen tuomioistuin, jossa on pantu vireille kanne tullivelan tiedoksiantoa vastaan, on toimivaltainen ratkaisemaan täyttyvätkö edellytykset, joiden nojalla tiedoksianto voidaan suorittaa tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä säädetyn kolmen vuoden määräajan päättymisen jälkeen.

77. Alankomaiden hallitus kiistää muun muassa perustan, jolle komission päättely

nojautuu. Sen mukaan komissio ei voi pitää kyseessä olevaa tullivelkaa vanhentuneena, koska kansalliset viranomaiset ovat nimenomaisesti ilmaisseet sille, että vanhentumiskysymys oli tulliviranomaisten ja Cargillin välisen oikeudenkäynnin kohteena.

78. Olen niin ikään sitä mieltä, että komission ei olisi tullut katsoa ennen 3.12.1993 syntynyttä tullivelkaa selkeästi vanhentuneeksi. Niinpä komissio näin päättäessään korvasi omalla harkinnallaan kansallisten viranomaisten harkinnan ja ylitti sille tullikoodeksin nojalla annetun toimivallan.

79. Toisin kuin komissio, en ole sitä mieltä, että asian saattaminen komission käsiteltäväksi tullien peruuttamismenettelyssä edellyttää näyttöä siitä, että tullivelka voidaan *todellisesti* periä. Komission kanta johtaisi siihen, että asian saattaminen sen käsiteltäväksi tullien peruuttamishakemusta koskevan kysymyksen yhteydessä edellyttäisi sellaisen ehdon täyttymistä, josta ei säädetä tullikoodeksin 239 artiklassa tai soveltamisasetuksen 905 artiklassa. [20]

80. Tullikoodeksin 239 artiklan ja soveltamisasetuksen 905 artiklan sanamuodosta seuraa, että sen jäsenvaltion, jonka viranomainen kansallinen toimivaltainen viranomainen on, toimittama tullien peruuttamishakemus komission ratkaistavaksi edellyttää ainoastaan kahden ehdon täyttymistä. Toisaalta kansallinen toimivaltainen viranomainen ei voi itse ratkaista sitä, onko hakemus perusteltu. Toisaalta hakemukseen on oltava liitettynä todisteita erityistilanteesta, joka johtuu muista kuin asianomaisen vilpillistä menettelyä tai ilmeistä välinpitämättömyyttä osoittavista olosuhteista.

81. Soveltamisasetuksen 905 artiklassa ei säädetä määräajasta, jonka kuluessa asia on saatettava komission ratkaistavaksi, eikä ajankohdasta, jolloin asia tulee saattaa komission ratkaistavaksi. Tästä on pääteltävä, että soveltamisasetuksen 905 artiklan puitteissa jäsenvaltio, johon kansallinen toimivaltainen viranomainen kuuluu, voi päättää ajankohdasta, jolloin asia saatetaan komissio käsiteltäväksi. Näin ollen mikäli vireillä on tullivelan vanhentumista koskeva oikeudenkäynti, kyseisen jäsenvaltion on voitava saattaa asia komission ratkaistavaksi ennen kuin tuo oikeudenkäynti on lopullisesti ratkaistu.

82. Edellä esitetyistä perusteluista seuraa, että jättäessään vanhentumisen vuoksi tutkimatta sen osan tullivelan peruuttamishakemusta, joka perustui ennen 3.12.1993 syntyneeseen velkaan, komissio

20 — Muistutettakoon, että tullikoodeksin 239 artiklassa säädetään, että toimivaltainen tulliviranomainen voi hyväksyä tuontitullien peruuttamisen (2 kohta) olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin (1 kohdan toinen luetelmakohta). Soveltamisasetuksen 905 artiklassa säädetään, että jos tullikoodeksin 239 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtyä peruutushakemusta käsittelevä päätöksen tekevä tulliviranomainen ei voi tehdä päätöstä ja jos hakemukseen on liitetty todisteita erityistilanteesta, joka johtuu muista kuin asianomaisen vilpillistä menettelyä tai ilmeistä välinpitämättömyyttä osoittavista olosuhteista, jäsenvaltion, johon mainittu viranomainen kuuluu, on lähetettävä tapaus komissiolle ratkaistavaksi erityistä menettelyä noudattaen.

rikkoi tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdan viimeisen virkkeen säännöksiä. Ehdotan näin ollen, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa valituksenalaisen päätöksen tältä osin.

VII Kolmas vaatimus, joka koskee muusta kuin vanhentuneesta tullivelasta johtuvien tullivelkojen peruuttamishakemuksen perusteettomuutta

83. Alankomaiden hallitus esittää kolme kanneperustetta tämän vaatimuksen tueksi. Ensisijaisesti se esittää, että komissio on rikkonut soveltamisasetuksen 905 artiklan säännöksiä todetessaan muusta kuin vanhentuneesta tullivelasta johtuvien tullivelkojen peruuttamishakemuksen perusteettomaksi. Toissijaisesti se väittää, että komissio on rikkonut suhteellisuusperiaatetta. Vielä vaihtoehtoisemmin se väittää, että komissio on rikkonut EY 253 artiklassa säädettyjä velvollisuuksia jättäessään noudattamatta perusteluun liittyviä muodollisia vaatimuksia.

Kanneperuste, joka koskee perusteluvelvollisuuden rikkomista (EY 253 artikla)

84. Alankomaiden hallitus moittii komissiota siitä, että se ei ole noudattanut perusteluun liittyviä muodollisia vaatimuksia. Sen mukaan valituksenalaisesta päätöksestä ei voi päätellä syitä, joiden vuoksi komissio katsoi, että se osa tullien peruuttamishakemuksesta, joka koski vanhentumatonta tullivelkaa, ei ollut perusteltu. Se moittii komissiota erityisesti siitä, että tämä ei ole ilmaissut syitä, joiden vuoksi se katsoi, että seuraamus oli suhteellisuusperiaatteen mukainen.

85. Kuten edellä on esitetty, EY 253 artiklassa määrätyn perusteluvelvollisuuden osalta yhteisöjen tuomioistuin on asettanut tiettyjä periaatteita.

86. Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan päätös voi täyttää EY 253 artiklan mukaiset vaatimukset, vaikka siinä ei esitetä kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, joiden perusteella päätöksen tekijä teki ratkaisunsa. Harkittaessa EY 253 artiklan vaatimusten noudattamista otetaan huomioon myös asiayhteys ja asiaa koskevat oikeussäännöt.

87. Pitää paikkansa, että valituksenalaisessa päätöksessä ei mainita syitä, joiden vuoksi päätöksen tekijä katsoo, että seuraamus on kohtuullinen. Kuitenkin tuon päätöksen 24—35 kohdasta käy ilmi, että komissio on tuonut perusteellisesti ilmi syyt, joiden nojalla se katsoi, että Cargill oli syyllistynyt ilmeiseen laiminlyöntiin. Komissio selittää 26 kohdassa sen, minkä vuoksi Cargillilla oli asiassa ammatillista asiantuntemusta. Edelleen, 27 kohdassa

komissio ilmaisee sen, minkä takia virheen perustana oleva tullisäännös ei ollut monimutkainen. Cargillin huolellisuuden puutetta selitetään yksityiskohtaisesti myös 30—35 kohdassa. Niinpä Alankomaiden hallitus on saattanut selvittää ne tosiseikoista ja oikeudellisista seikoista johtuvat syyt, joiden perusteella komissio katsoi, että tullien peruuttamishakemus, joka koski tullivelan vanhentumatonta osaa, ei ollut perusteltu, ja teki tästä tullikoodeksissa säädetyt johtopäätökset eli maksettavien tullien kantamisen riippumatta voitosta, jonka virheellisesti toiminut taho oli todellisuudessa saanut.

88. EY 253 artiklan rikkomiseen perustuva kanneperuste tulee siis hylätä.

Kanneperuste, joka koskee soveltamisasetuksen 905 artiklan rikkomista

89. Alankomaiden hallituksen mukaan komissio on soveltanut virheellisesti soveltamisasetuksen 905 artiklan mukaista käsitettä "ilmeinen laiminlyönti". Se katsoo, että vaikka Cargillilla on merkittävä ammatillinen kokemus maataloustuotteiden osalta, on kohtuutonta päätellä, että tämän kokemuksen vuoksi Cargillin olisi tullut havaita, että se ei voinut käyttää vehnää maissin sijasta vietäväksi tarkoitetun glukoosin valmistuksessa. Perustellakseen, että komission ei olisi tullut katsoa Cargillin syyllistyneen ilmeiseen laiminlyöntiin, Alankomaiden hallitus esittää kolme väitettä.

90. Ensinnäkin valituksenalaisesta päätöksestä ilmenee, että komissio asettaa asianomaiselle ankarampia vaatimuksia, kuin mihin toimivaltaiset viranomaiset olivat kykeneviä vastaamaan. Kuten komissio itse toteaa, toimivaltaiset tulliviranomaiset eivät olleet esittäneet mitään väitteitä asianomaisen liiketoimia vastaan, vaikka ne oli toteutettu useiden vuosien kuluessa.

91. Toiseksi Alankomaiden hallitus väittää, että Cargill saattoi arvioida, että käytetyt tuotteet olivat toisiaan vastaavia, ja perustelee tätä perusteluilla, joita komissio esitti 15.12.1994 päivätyssä kirjeessä, joka oli osoitettu Alankomaiden sisäistä jalostusta koskevien lupien myöntämisestä vastaaville viranomaisille. Tästä kirjeestä ilmenee, että Waxy-tyyppistä maissia ja tavallista maissia voitiin pitää toisiaan vastaavina:

" — — vaikka käytetään erityisen laatuista maissia [Waxy-tyyppistä maissia],

tämä maissi, sekoitettuna tavalliseen maissiin, voidaan hyväksyä, mikäli sen laatuun perustuvista eduista on luovuttu ainakin osittain, vaikkei tämä olisikaan täydellistä."

92. Alankomaiden hallituksen mukaan komissio myöntää erilaisten maissien vastaavuuden, mikäli maissista valmistetaan tiettyihin ryhmiin kuuluvia jalostettuja tuotteita. Tämän päättelyn mukaisesti Alankomaiden hallitus katsoo, että asiassa oli sallittua arvioida, että maissi ja vehnä olivat toisensa korvaavia raaka-aineita valmistettaessa identtistä jalostettua tuotetta eli glukoosia.

93. Kolmanneksi Alankomaiden hallitus korostaa, että Cargillin käyttämä menettely on Euroopassa yleinen menettely. Näin ollen olosuhteet huomioonottaen ei ole mahdollista määritellä asianomaisen käytöstä "laiminlyönniksi" ja vielä vähemmän syyttää tätä ilmeisestä laiminlyönnistä.

94. Toissijaisesti Alankomaiden hallitus katsoo, että tapa, jolla soveltamisasetuksen 905 artiklaa sovellettiin valituksenalaisessa päätöksessä, on joka tapauksessa suhteellisuusperiaatteen vastainen. Menettelystä seuraa yhteensä 17 491 244,45 NLG:n suuruinen tullivelka, kun yritys teki koko kyseisellä ajanjaksolla voittoa varsin rajallisesti eli arviolta 710 700 NLG. Tässä tilanteessa, ja ottaen huomioon asian olosuhteet, on kohtuutonta, että tullivelan peruuttamiseen, kuten Cargill oli sitä tulliviranomaisilta hakenut, ei ryhdytä, koska sen määrä on suurempi kuin asianomaisen tekemä voitto.

95. Alankomaiden hallitus lisää, että komissio ei ole muodollisesti ottanut kantaa tähän hakemukseen ja myös tällä perusteella valituksenalainen päätös on kumottava.

96. Kuten komissio erittäin asiaankuuluvasti huomautti, tullikoodeksissa ja soveltamisasetuksessa tarkoitettua käsitettä "ilmeinen laiminlyönti" koskee yhteisöjen tuomioistuimen laaja oikeuskäytäntö. Tästä oikeuskäytännöstä voidaan johtaa seuraavat periaatteet.

97. Ensinnäkin tätä käsitettä tulee tulkita siten, etteivät peruuttamistapaukset lisäänny merkittävästi. Asiassa C-48/98, Söhl & Söhlke, 11.11.1999 antamassaan tuomiossa [21] yhteisöjen tuomioistuin on todennut seuraavaa: "[Tuontitullien] pa-

21 — Kok. 1999, s. I-7877.

lauttaminen tai peruuttaminen, johon voidaan ryhtyä vain tiettyjen edellytysten täyttyessä ja nimenomaisesti säädetyissä tilanteissa, muodostaa poikkeuksen tavanomaiseen tuonti- ja vientimenettelyyn, joten säännöksiä, joissa säädetään tällaisesta palauttamisesta tai peruuttamisesta, on tulkittava suppeasti. Koska 'ilmeisen huolimattomuuden' puuttuminen on välttämätön edellytys, jotta [tuontitullien] palauttamista tai peruuttamista voidaan hakea, tämä merkitsee, että tätä käsitettä on tulkittava siten, että palauttamis- tai peruuttamistapauksia on lukumääräisesti vähän." [22] Käsitettä "ilmeinen laiminlyönti" tulee tulkita näiden perustelujen valossa.

98. Toiseksi arvioitaessa, onko tullikoodeksin 239 artiklassa ja soveltamisasetuksen 905 artiklassa tarkoitettua "ilmeistä laiminlyöntiä" tapahtunut, on otettava huomioon sekä se, millaisesta virheestä tarkkaan ottaen on kyse, että taloudellisen toimijan kokemus alalta ja huolellisuus. [23]

99. Näitä kolmea kumulatiivista edellytystä koskee niin ikään laaja oikeuskäytäntö, jonka sisältö voidaan esittää tiivistettynä seuraavasti.

100. Ensimmäisen edellytyksen osalta eli siitä, millaisesta virheestä tarkkaan ottaen on kyse, yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että sen tulee arvioida niiden säännösten monitahoisuuden astetta, joiden noudattamatta jättäminen on johtanut tullivelan syntymiseen. [24]

101. Toisen edellytyksen, eli taloudellisen toimijan alalta hankkiman kokemuksen, osalta on tutkittava, onko kyseessä sellainen taloudellinen toimija, jonka liiketoiminta muodostuu olennaisilta osilta tuonti- ja vientitoimista, ja onko tämä jo hankkinut jonkin verran kokemusta näissä toimissa. [25]

102. Lisäksi kolmannen edellytyksen, eli taloudellisen toimijan huolellisuuden, osalta yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että silloin kun tuo taloudellinen toimija on epävarma siitä, kuinka sellaisia säännöksiä, joiden noudattamatta jättäminen voi johtaa tullivelan syntymiseen on tarkkaan ottaen sovellettava, hänen on pyydettävä lisätietoja ja hankittava kaikki mahdollinen selvitys, jottei hän riko kyseisiä säännöksiä. [26]

103. Taloudellisen toimijan ilmeisen laiminlyönnin olemassaolon harkinta kuuluu asiassa toimivaltaisille viranomaisille. Koska Alankomaiden hallitus oli toimittanut tullien peruuttamishakemuksen komis-

22 — Edellä alaviitteessä 21 mainitun tuomion 52 kohta.
23 — Edellä alaviitteessä 21 mainitun tuomion 55 kohta.
24 — Edellä alaviitteessä 21 mainitun tuomion 56 kohta.
25 — Edellä alaviitteessä 21 mainitun tuomion 57 kohta.
26 — Edellä alaviitteessä 21 mainitun tuomion 59 kohta.

siolle, tämän tehtävänä on harkita, täyttyvätkö ne edellytykset, joiden perusteella voidaan katsoa, että ilmeistä laiminlyöntiä ei ole tapahtunut.

104. EY 230 artiklaan perustuvan kanteen yhteydessä yhteisöjen tuomioistuimen tulee tarkistaa, ettei komissio ole toiminut virheellisesti arvioidessaan tosiseikkoja, ottaen huomioon esitetyn näytön. Joka tapauksessa sen, joka vetoaa tällaiseen virheeseen, tulee esittää siitä näyttö.

105. Toiseen edellytykseen ei liity vaikeuksia. Alankomaiden hallitus myöntää, että Cargill on merkittävä yritys, jolla on laaja kokemus sisäisestä jalostusmenettelystä. On selvää, että se osallistuu tai on osallistunut useisiin menettelyihin, mukaan luettuna tullimenettelyt, yhteisen maatalouspolitiikan alalla. Cargillia on pidetty asiaankuuluvasti sellaisena taloudellisena toimijana, jonka liiketoiminta muodostuu olennaisilta osilta tuonti- ja vientitoimista, ja joka on hankkinut jonkin verran kokemusta näissä toimissa.

106. Virheen luonnetta koskevan ensimmäisen edellytyksen osalta komissio on selittänyt valituksenalaisen päätöksen 27 kohdassa, että säännökset, joiden noudattamatta jättäminen on johtanut tullivelan syntymiseen, eivät olleet mitenkään monitahoisia. Soveltamisasetuksen 549 artiklan g alakohdan ja 569 artiklan 1 kohdan mukaisesti jalostettuja tuotteita voidaan tuottaa vastaavista tavaroista ainoastaan, mikäli ne kuuluvat samaan yhdistetyn nimikkeistön koodin kahdeksannumeroiseen alanimikkeeseen ja niiden kaupallinen laatu sekä tekniset ominaisuudet ovat samat kuin tuontitavaroilla.

107. Tässä tapauksessa Cargillin olisi pitänyt tarkistaa, voitiinko vehnää pitää valmistuksessa maissia, jota varten lupa sisäiseen jalostukseen oli myönnetty, vastaavana tavarana. Tätä varten olisi riittänyt, että Cargill olisi tarkistanut, kuuluivatko nämä kaksi tuotetta samaan yhdistetyn nimikkeistön koodin kahdeksannumeroiseen alanimikkeeseen. Tämä edellytys ei täyty, koska näihin kahteen tuotteeseen ei sovelleta samaa yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeen tariffia.

108. Tästä seuraa, että komissio ei ole tehnyt arviointivirhettä katsoessaan, että Cargillin noudattamatta jättämä säännös, joka johti tullivelan syntymiseen, ei ollut monitahoinen. Tullikoodeksissa annettu vastaavan tavaran määritelmä on selkeä ja yksinkertainen.

109. Alankomaiden hallituksen väite, joka perustuu komission Waxy-tyyppisen maissin ja tavallisen maissin vastaavuutta kos-

kevaan kirjeeseen, ei mielestäni ole sen luonteinen, että se oikeuttaisi Cargillin tekemän virheen. Itse asiassa, vastoin tämän kirjeen sisältöä, nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa kyseessä ei ole kahden eri tyyppisen maissin vastaavuuden arviointi, vaan vastaavuuden tarkistaminen maissin ja vehnän välillä, jotka ovat luonteeltaan eri tuotteita. Käsitteen "vastaavuus" suhteen on korostettava, että vastaavuutta kahden tuotteen välillä arvioidaan tuodun tavaran eikä lopullisen tuotteen suhteen. Tullikoodeksin 115 artiklan 1 kohdassa ja soveltamisasetuksen 549 artiklan g alakohdassa ei ole tältä osin mitään epäselvyyttä. Näiden säännösten mukaisesti korvaaminen vastaavilla tavaroilla on mahdollista ainoastaan, jos jalostetut tuotteet tuotetaan *vastaavista tavaroista*. Se seikka, että tuotteet ovat valmistuksen jälkeen luonteeltaan samanlaisia ja toisensa korvaavia, on siis vailla merkitystä luokiteltaessa "vastaavia tuotteita". Näin ollen on mielestäni vähintäänkin outoa että, ottaen huomioon Cargillin kokemuksen ja sen tietämyksen kyseisestä tullimenettelystä, tällainen taloudellinen toimija epäillessään tullikoodeksin 115 artiklan 1 kohdassa ja soveltamisasetuksen 549 artiklan g alakohdassa ja 569 artiklassa käytetyn käsitteen "vastaavat tavarat" tulkintaa, ei pyrkinyt selvittämään tätä väitettyä epäselvyyttä tiedustelemalla asiaa tarkemmin toimivaltaisilta tulliviranomaisilta. Cargillin reaktion puuttuminen osoittaa, että se ei ole toiminut sillä tavoin huolellisesti, kuin yhteisöjen tuomioistuin tällaisissa asioissa edellyttää.

110. Niin ikään väite, jonka mukaan tuojalta ei voida vaatia laajempaa tietämystä, kuin mitä tulliviranomaisilla on, ei mielestäni ole perusteltu. Yhteisöjen tuomioistuin on nimenomaisesti hylännyt tällaisen päättelyn sillä perusteella, että sen hyväksyminen "johtaisi periaatteessa siihen, että tullien jälkikanto olisi käytännössä mahdotonta, koska virheen on väistämättä aina tehnyt toimivaltainen viranomainen, joka ei ole tutkinut kyseessä olevan tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin perustuvan tilanteen kaikkia näkökulmia". [27] Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin myöntänyt, että on välttämätöntä, että kyseessä olevan tapauksen kaikkia olosuhteita harkitaan todellisesti sen ratkaisemiseksi, oliko virhe kyseisen taloudellisen toimijan havaittavissa. [28] Tältä osin toimivaltaisen viranomaisen, jolle tosiseikkojen arviointi kuuluu, tulee ottaa huomioon millaisesta virheestä on kyse, taloudellisen toimijan kokemus alalta ja huolellisuus. [29]

111. Ottaen huomioon se, että sovellettava säännöstö ei ollut kovin monitahoinen sekä Cargillin kokemus alalta, katson, että komissio ei ole tehnyt arviointivirhettä katsoessaan, että tällainen taloudellinen toimija ei perustellusti ole voinut arvioida, että maissi ja vehnä olivat vastaavia tuotteita.

112. Kolmannen edellytyksen suhteen on jo esitetty, että Cargillin toiminta ei mielestäni vastaa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön edellyttämää huolellista toimintaa.

27 — Ks. asia C-64/89, Deutsche Fernsprecher, tuomio 26.6.1990 (Kok. 1990, s. I-2535, 17 kohta).

28 — Edellä alaviitteessä 27 mainittu asia, tuomion 18 kohta.

29 — Edellä alaviitteessä 27 mainittu asia, tuomion 19 ja 23 kohta.

113. Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että komissio ei rikkonut tullikoodeksin 239 artiklan eikä soveltamisasetuksen 905 artiklan säännöksiä todetessaan perusteettomaksi muusta kuin vanhentuneesta tullivelasta johtuvien tullien peruuttamishakemuksen.

Kanneperuste, joka koskee suhteellisuusperiaatteen rikkomista

114. Alankomaiden hallitus esittää toissijaisesti, että johtuen tulliviranomaisten vaatimien tullien ja Cargillin saaman vähäisen taloudellisen hyödyn määrien välisestä erosta, valituksenalaisella päätöksellä rikotaan suhteellisuusperiaatetta.

115. Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin on säännönmukaisesti katsonut, että soveltamisasetuksen 859 artiklalla luodaan järjestelmä, jossa säädetään tyhjentävästi tullikoodeksin 204 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista laiminlyönneistä, jotka "eivät tosiasiallisesti vaikuta — — tullimenettelyn asianmukaiseen toimintaan". [30] Tästä oikeuskäytännöstä seuraa, että tullimenettelyssä, johon tavarat on asetettu, määrätyn velvollisuuden noudattamatta jättämisestä ei seuraa tullivelan syntymistä sillä edellytyksellä, että kyseinen noudattamatta jättäminen ei aiheuta tosiasiallisia vaikutuksia tullimenettelyn asianmukaiseen toimintaan. Tämä edellytys täyttyy ainoastaan, jos kyseinen noudattamatta jättäminen on mainittu soveltamisasetuksen 859 artiklassa esitetyssä luettelossa.

116. Nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa ne laiminlyönnit, joihin Cargill oli syyllistynyt, eivät ole niiden joukossa, jotka soveltamisasetuksen 859 artiklassa olevan luettelon mukaisesti *eivät tosiasiallisesti vaikuta tullimenettelyn asianmukaiseen toimintaan*. Seuraamusta, jonka komissio määräsi Cargillin tullimääräysten laiminlyönnin vuoksi, ei näin ollen voida pitää kohtuuttomana.

VII Oikeudenkäyntikulut

117. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

118. Koska Alankomaiden kuningaskunta on hävinnyt pääosan vaatimuksistaan ja koska komissio on vaatinut, että tämä jäsenvaltio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, katson, että tämä vaatimus tulee hyväksyä.

30 — Em. asiassa Söhl & Söhlke annettu tuomio, 43 kohta.

VII Ratkaisuehdotus

119. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin:

— kumoaa komission 23.2.2000 tekemän lopullisen päätöksen K(2000) 485, jossa eräässä yksittäistapauksessa todetaan, että tuontitullien peruuttamishakemusta ei tietyn summan osalta voida ottaa tutkittavaksi ja että tuontitullien peruuttamishakemus on toisen summan osalta perusteeton, niiltä osin kuin siinä todetaan, että peruuttamishakemusta ei voida ottaa tutkittavaksi sikäli kuin se koskee tulleja, jotka liittyvät ennen 3.12.1993 suoritettuihin tuonteihin, määrältään 15 679 301,49 NLG, ja jotka ovat yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 221 artiklan 3 kohdan mukaisesti vanhentuneet, ja joita ei enää voitu vaatia Alankomaiden oikeuden mukaan perustetulta yritykseltä Cargill BV:ltä

— hylkää kanteen muilta osin

— velvoittaa Alankomaiden kuningaskunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.